

Előfizetési díj:
 Pesti vagy Pécsett hához küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft 50 kr.
 negyed évre 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N.
 könyvtár. (Szabadányi-utca.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos petit sor egyszeri
 megjelenéséért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. ártalán. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bététjű ártalán.
 A nyitási díj 10 kr. ártalán.
 A hirdelési díj előre ártalán.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Gazdáink helyzete.

A fővárosi lapok érzékenyen jajdulnak fel a panaszos hangon irnak a gazdaközönség helyzetéről, mely bennünk is felkelti az aggodalmat, mert mi is érezzük a gazdasági pangás félelmes hatását.
 Bevégződött a gabona-takarítás, padlason hever a mag s nincsen a ki illő áron megvegye; de az adóprás kenetlen csavarja ijedelmesen csikrog, a dob hangosan pereg, — okvetlenül pénzre van szükség, s így nem marad egyéb hátra: piacra viszik gazdáink a véres verejtékekkel termelt gabonát és a lelketlen kereskedők közt elköttyavetyélik, vagy nagy kamatu kölcsönöket vesznek fel, csak hogy enyhíthessék némileg az államkincstár molochjának rettenetes étvágyát.
 Gazdáinkat az aggodalom félelmes érzete tölti el, midőn számot vetve a helyzettel, azt kénytelenek tapasztalni, hogy a termés az idén közepszeri volt s az árak mindazonáltal oly szerfelett alacsonyak, hogy szinte megdöbbenetek, vajjon nem-e valamely elköttyavetyélt sulyos gazdasági válságnak körjelei. Egész Európában nem volt a termés jobb, mint a mit közép-termesnek szoktak nevezni. Orosz- és Oláhországban nem termett annyi a mennyi előzőlenné a piacokat, s lehetetlené tenné számunkra, hogy jó vásárt csinálhassunk. Amerika valamivel többet termelt ugyan, mint a mult esztendőben, de nem oly felette sokat, hogy a felesleg lenyomhatná az árakat.
 Nem is itt keresendő annak az oka, hogy gabonánk ára oly félelmesen alászállott; hanem ama körülményben, hogy beteg államban, korumpált kormány alatt, rozsz gazdálkodás mellett — minden pusztulásnak indul, a haza minden java veszendő.
 Jól tudják azt a gabnakereskedők, kik a magyar gazdaközönséggel keserves munkájának gyümölesével tüzékednek, hogy még alig került a szérűről a csűrbe a gabona, már ott áll az éhes adóvégrehajtó a portán s odazúgja könyörtelen ridegséggel: fizess!... S jól tudják azt is, hogy a retentő terhek alatt amugy is roskadozó gazda

van már ilyen intézmény, vannak földhitel-intézetek, kölcsön- s előlegező árutelepek. Vannak az igaz, de nem azért, hogy gazdáink helyzetén segítsenek, hanem, hogy saját javaikat, a vállalkozók vagy részvényesek mihamarábbi meggazdagodását tegyék lehetővé.
 Ez legkevésbé sem üdvös, sőt káros, mert örök, vagy legalább is hosszú időre megrontja a gazdaközönség bizalmát.
 Szükségük volna gazdáinknak egy oly egészséges alapon fekvő országos szövetkezetre, mely piacot teremtené terményeiknek s megvédené őket az áru-tözsérek önkénykedő uralma ellen.
 Hogy példával éljünk, itt van vármegyénkben a ma is si kisbirtokosok szövetkeze. E kicsi, fiatal koru szövetkezet már is — mily jótékony hatással van a hozzá tartozó kis gazdákra, azt csak azok mondhatnák meg igazán, a kik annyi védelemben, kedvezményben részesültek általa, hogy nem győzik létesülését eléggé áldani.
 Nem alakulhatna ily szövetkezet megyénk több helyén is?
 S a többi vármegyék nem követhetnének bennünket?
 Dehogynem! Csak akarni kell s a jó szándék megvalósul.
 Sohse várjuk mi azt, hogy a kormány segítsen rajtunk, mert akkor menthetetlenül elvesztünk a dermesztő s halálos közöny jég-karjai között. A kormány kortes-politikának él, minden törekvése e köré összpontosul. Ha nem akarunk végképen pusztulásnak indulni, lássunk magunk hozzá, hogy jól felfogott gazdasági érdekeinket érvényre emelhesstük.
 Segíts magadon s az Isten is megsegít!
 A csendőrégi havi jelentések be- küldése. A bellügyminiszter elrendelte, hogy a kertletti csendőrpáncsnokok s terlettkön előfordult eseményekről felvett havi jelentéseket minden következő hó 10-ig az illető megye alispánjához tudomás végett betérjesszék.
 Botrányok a horvát tartománygyűlésen. E hó 27-én Starcevic Dávid kizárata felett tart napirendre a horvát tartomány-gyűlés. Starcevic, a tajtékzó „kravát” a lehető legtisztességtelenebb mó-

ság gyönyörködtet, más meg elég gyarló azt binni, hogy kivülé más nem szenved és így azt reméli, hogy a halál neki igazi jótémény. Vágy és remény, érzelem és szenvedély egyaránt készek a „halálba menni.” Egyik csak egy futó pillanatban, másik hosszú időköz elmereng az élet kényeszségén. Az öngyilkosság ezer neme született meg az emberi élet ily beszámítás nélküli pillanataiban. Van elég gyenge, van elég bolond, a kin erőt vesz a megválás hatalma, a ki nem képes ellentállani az előtéléteknak a megaláztatásnak, az alszégnyeknek, a ki nem képes eltúzni saját hibáinak. Bűneinek, tévedéseinek, hiszékenységének következményeit, ki nem képes vezetelni és nem bír bűnhődni és öngyilkossá lesz. Van a kinél az az ünfelelte pillanat röpke szárnyakkal eltűnik. Volt — nincs, bohó egy gondolat volt, hiszen a világ oly szép és az élet úgyis oly rövid! Van a kinél az elhatározást egy véletlen eset semmisíti meg... Óh az a véletlen legtöbbször egészen közeliünkben van. Egy barátom, gyötörő gond és keservtől, elhatározá megvaláni az élet-től. Már kezében volt a mérgepohár, melynek cseppjei a megszabadulást susogták feléje, az örök álom, az örök pihenés intett feléje, már remegő keze ajkához vivé a poharat — midőn egy gyermeki hang éles sikoltása rázza fel barátomat öntudatra. Kis leánykája a szomszéd szobában ott aludt ágyacskájában és álmodott. Álmában sikoltott fel, atyja keze elejté a poharat... szegény barátom! még ma is remeg, ha gyönyörtelen kifejtett leányának bájos arcára tekintve, szébe jut az a gonosz pillanat.
 De hát én nem akarok az öngyilkosságról mesélni.
 Az életnek ezer változata van. „Lásd, — mondá egy ismerősöm — én nem pa-

don tiltakozott kizárata ellen. Az illés fel-függesztetett. Az elnök rendőrséget, azután csendőrséget hivatott. Starcevic vonakodott a rendőrbiztos s csendőr-százados felszólításának, hogy a termet hagyja el, eleget tenni, és csak, midőn egy csendőr a karjára tette a kezét, akkor jelentette ki, hogy enged a hatalomnak. Erre roppant zaj keletkezett s Tuskan vette át Starcevic szerepét, kit szintén bekisértek a csendőrök. Thalaecis is elkezdett handabandázni, minek az lett a következménye, hogy a többség mind a hármuk kizárata-sát határozta el.
 Az országgyűlés megnyitása. Az országgyűlés szeptember 27-ére hivatik össze. Szeptember 25- és 30-ika közt Budapest közös miniszteri tanácskozások lesznek a közös költségvetési előirányzat megállapítása végett. A delegációk október 30-ika körül fognak összejárni, mivel a magyar kormány, tekintettel az országgyűlés munkálataira, azt óhajta, hogy a delegációk ülésszaka november 20-ikánál tovább ne tartson. Az osztrák reichsrath összejárása december 4-ikére van kilátásba véve.
 Megint újabb terhek. A jövő évi hadügyi költségvetés, a melyen most dolgoznak — az idevel szemben ismét nagyobb kiadási tételeket fog feltüntetni. Az újabb kiadásokat szervezeti és műszaki változtatások, a tengereszeti szükséglet fellelmele, de főképpen a tüzérsgnél életheleléptetendő reformok teszik szükségessé. Tervben van ugyanis a tüzér uteg-osztályok beosztása a gyalogos hadosztályokhoz és a 14-ik tüzérregiment haladéktalan felállítására. És ez így megy évről-évre szakadatlanul. Folyvást kitalálnak újabb meg újabb hamis ürügyeket a hadügyi költségvetés fokozására. Vajjon meddig tart még ez untalan adóemeléseket a nemzet?
 Pánszláv agitátorok monarchiánkban. Nem egyszer jöttek már nyomára annak, hogy Ausztria, de főleg hazánk területét muszka kémek csatangolják be, propagandát csinálva a pánszláv eszméknek. Most újabbán ismét egy ily pánszláv agitáció nyomait fedezték fel, a mely régebb idő óta folytatja lázító munkáját Ausztra-Magyarországon. Az újvidéki „Zasztava” legújabb száma szintén megerősíti a hírt. Hanem azért a bécsi urak mégis szörnyen tartják a barátságot a muszka medvével. Ugyan megnyílik-e valamikor a szemük?
 Külföldi szemle.
 Híre jár, hogy az oroszok mindenható cárijá, királyunkkal s valószínűleg a német császárral is találkozni fog, e híreket a német lapok megerősítik. A „N. F. Pr.” azt írja, hogy a találkozás alkalmasint a jövő hó első felében történik meg és zsin-

naszkodom soha. A világ és ti barátaim azt hiszitek, hogy én boldogtalan vagyok, mert nélkülözöm kell, mert csalódtam, szenvedtem és a lemondáshoz is hozzá szoktatott a sors. Nem áll, és semmiképpen sem vagyok szánandó. Megtanultam becsülni azt a mim van és soha sem számolagotom azt, a mi nincs. Nevezeték bár ideálitának, vagy hőbortosnak, de bátran mondhatom, hogy engem gyakran a leg-tünetekényebb élvezetek is boldoggá, elégedetté tesznek. Egy szép költemény, egy szép hang, egy sikerült zenedarab gyönyörködtetni képes nem egy futó pillanatra, hanem sokára. Észre veszem azt, amit más látni nem akar és ha a jelen csak gyötrelmet nyújt, élvezem a mult emlékeit. Boldogtalanul csak az lesz, ki nincs megelégedve azzal, amit a sors neki szabott. Még a türelemben is van él. Igy beszélt az én ismerősöm, pedig nem volt sem böles, sem tudós, sem gazdag ember. Övegy ember volt, családalan, önmagára hagyott. Szűk anyagi körülmények között élt. Mind- ez elég ok a szánakozásra. De ő mindig szabadkozott, ha sajnáltuk — és folyton arra nógatott, hogy beszéljék el neki családi életünk örömeit. És ha elmondottuk a házi tüzely körül történeteket, fonyadt arca kiderült, jászai égték, egész lényén kiváló érdekeltsg mutatkozott. Beszédessé vált, mindenről kérdézősködött.
 Egy ily alkalommal modora mégis különönséket tünt fel előttem. Mindig a nőkről beszélt. „Mond mi lett Emmikéből?” volt egyik kérdése. Aztán rákérült a sor Erdy Hortensziára, Verő Nesztire, Bérczi Erzsikére, Havas Gizellára, Szegő Mácsira és így tovább.
 — De hát miért érdekődöl te ezek iránt? — kérdém én — hiszen ezek nem korodbeli leányok.
 helyütt Skiernewice van kilátásba véve. E helység Varsótól 63 verstyre, a varsó-bécsi vasutvonal mentén fekszik.
 A bajor király azon alkalomból, hogy e hó 25-én telt be hét százada a Wittelsbach-ház uralkodásának Bajorország felett, népéhez proklamációt intézett, melyben kijelenti, hogy a háza iránti ragaszkodás őt halála kötelezi s e halának kifejezést ad.
 Olaszországban a kolera aggasztó mérvben terjed. Taaffe gr. bécsi miniszterelnök a legfőbb egészségügyi tanácsot ismét összehívta. A tanács első sorban azon kérdéssel foglalkozott, hogy a kolera Olaszországban járványos-e, mely kérdésre számos helységre nézve „igen” volt a válasz. A tanács továbbá elismerte, hogy a vasuti határállomásokon és Ausztria déli határán az egészségügyi ellenőrzési intézkedéseket szigorítani kell.
 A francziák és kínaiak között a háboru újból kitört, mely Fu-Csen bombázatásával foglalkozott. Courbet tengernagy hivatalos távirati szerint a tüzelést f. hó 23-án délutáni 2 órakor kezdték meg a francziák. Esti 6 óráig 9 kínai hadihajót és 12 naszádot stlyesztettek el. Egy franczia torpedó-naszád egy kínai nagy ezir-káló hajót a levegőbe röpített. A fegyver-táru Krupp-féle ágyui csakhamar elnémítattak. A francziák vesztesége 6 halott és 27 sebestült. A hajók csak csekély mérvben rongáltak meg. A kínaiak vesztesége igen jelentékeny.
 Wolesey angol tábornok Egyiptomba utazott, hogy a főparancsnokságot a csapatok felett átvegye és a khartumi expedíció előkészületei felett örködjék.
 Látogatás LITTLE L. pinczéjében Pécssett.
 Ha Pécssett a sétatéren, vagy a Scitovszky-téren vagyunk, okvetlenül találkozik tekintünk a szép izséssel épített földszintes házsal, melynek bejárata fölött (Scitovszky-tér felé) aranyos betűkkel érmekek között, LITTLE L. felirás olvasható. — A ház függelekét délre esinos kert képezi, aranyos hegyt vaskerítésével már messziről felhívja a figyelmet. A vasrácsozat kellemes betekintést enged a kertbe, annak zöld pázsit közt kanyargó felér utaira, vizsgarakat lövelő kutjaira, a fantasztikus bokrokra és a déli pompában diszöl tropikus növényekre. Első pillanatra vélünk, hogy urasági lak előtt állunk, abban az értelemben véve, mely alatt a falusi földbirtokosok esinos és nyugyalmas házait értjük, pedig e ház a sűrű-forgó ipusztializmus egyik legelőnőbb telepe.
 Epen most erlökődik kifelé a kapun a teherkocsi, hordókkal, kosarakkal és ládákkal rakottan. A vasut felé tart, így megy ez szakadatlanul.
 Mintha e kérdésemre kissé elhalványult volna, úgy tetszett nekem.
 — Az én Edithemnek voltak ók barátai — felelt. Te ismerted Edithet, emlékezel rá. Mily kedves, igaz, bájos teremtes volt, szelíd, jó, engedelmes; gyengéd és nemes szívű. Hogy elment, eltűnt, itt hagyott, hogy lelke az égbe viaszszállt, jobb így, jobb így...
 — Ne beszéljünk róla, fáj ha rája gondolok, mondam én.
 — Miért? — „Most életem hunyó es-telére ragyogjon emlékenk fénye.”
 Edithből angyal lett, azt tudom, de hová, mivé lettek barátai? Ez a kérdés sokszor előttem áll.
 ... Szép nyári délután együtt játszott nyolcz kis leányka, köztük volt akkor az én Edithem is. „Koszorust” játszottak. Heten körbe álltak, összefogódtak, egy a közepen állt bekötött szemekkel. Mindenki kapott egy virág nevet. Erdy Hortenszia... virág neve helyett egy más virágot kapta, szegfü lett. Verő Nesztí vízi lilómmá változott. Bérczi Erzsikéből ibolya lón. Havas Gizellából rózsza, Szegő Mácsiból égő szerelem, Telly Leontinából hajnalbóka, Borics Liszkából szarkaláb. Kis leányom Edith téli zölddé változott. Téli zöld! a miről így dalol Tompa Mihály:
 „Miert örültök a tavasznak Földnek virágai?
 Ha ismét elhervadva fogtok A sírba szállani!
 Virágtalan fog állni a rét Lombatlan lesz az ág...
 Mit ér a dísz, he hervadandó?
 S a kurta ijűség?”
 Forogtak a körben. A bekötött szemű virágnak meg kellett egyet fogni és eltá-lálni mi a neve. Ha kimondta: rózsza és csakugyan a rózsza volt, ez lépett a helyébe;

TÁROZA.

Másodvirágzás.
 A természet néha-néha Pajzánokba játszik, Lám kertecském alfalmá! Másodsor virágzik. Szomszédaim összejönnek S esudálgatva nézik, Lesik, várják: lesz gyümöles? S talán meg is érik!
 Dehogy érik! A természet Csak enyeltget, játszott, Kis alfalmám néhány hétre Elpusztultan állott. És az ősi kettős dísznek Meg is adta árát: Másik tére kandallóban Tűzelték el a fáját.
 ... Jaj! de hisz o hasonlattal Magamról regéltem; Szívem fölön örzött tiktát Elárlutam szépen. Velem is csak pajzánkodott, Velem is csak játszott, S ősz fejemre ráhozta a Boldogtalanságot.
 Nem láttál éjjel...?
 — Weatherly költeménye. — (Angolból.)
 Nem láttál éjjel a setét egen Kitűnni egy szép csillagot, Mely fényesebb, tisztább a többinél, Mely túllagyogva őket, hirdeti: Hogy nála jobb világ van ott.

... A tünő évek Arnyai között Igy jó felém az egykor itt Védél eltűnt boldog délután. De gyönyörűvel, könyveivel ujra, Sietve messze eltűnik. El az a nap, a lombok, a fák is, El a mélyes, rengeteg erdők, S a habzó, csörgő kis patak. Mindaz mi volt s mi még történhetett, Eltűnnek, messze szállanak!... De emlékszel a fájó dalra is, Mely a boldogság élvei között Meg-megriasztó szivedet, S keseregő rímeivel üldözött? Óh te azt nem felejtetted! Mindaz mit akkoron beszéltünk, Kéjnek, gyönyörnek édes dallama, És zord keservek hangjai Egész a siring kíséremek minket, Odáig fogjuk hallani; Mert hát szerelmünk itt reménytelen! De az a szép nap s boldog délután És a mélyes, rengeteg erdők, A vigan csörgő kis patak, A kis fáluska tornya, házai Eltűnnek, messze szállanak!
 Szigethy K.
Tünődés.
 Alig van ember, ki egyszer-másszor nem káromolja ezt a világot és olyan sincs talán egy sem, ki egy ünfelelte pillanatban nem mondotta volna: miért élek? bár lenne már vége, hiszen odalenn már nem fáj semmi. Egyik azért mondja, mert már eleget élt, a másik mert eleget szenvedett, ez szenvedélyből, amaz gyengeségből, ez mert bizik és hisz a tulvilág élveiben, az bosszúból, türelmetlenségéből; van olyan, ki igazi életunságból beszél így és azt véli, hogy a meghalásban is csak a változatos-

... A tünő évek Arnyai között Igy jó felém az egykor itt Védél eltűnt boldog délután. De gyönyörűvel, könyveivel ujra, Sietve messze eltűnik. El az a nap, a lombok, a fák is, El a mélyes, rengeteg erdők, S a habzó, csörgő kis patak. Mindaz mi volt s mi még történhetett, Eltűnnek, messze szállanak!... De emlékszel a fájó dalra is, Mely a boldogság élvei között Meg-megriasztó szivedet, S keseregő rímeivel üldözött? Óh te azt nem felejtetted! Mindaz mit akkoron beszéltünk, Kéjnek, gyönyörnek édes dallama, És zord keservek hangjai Egész a siring kíséremek minket, Odáig fogjuk hallani; Mert hát szerelmünk itt reménytelen! De az a szép nap s boldog délután És a mélyes, rengeteg erdők, A vigan csörgő kis patak, A kis fáluska tornya, házai Eltűnnek, messze szállanak!
 Szigethy K.
Tünődés.
 Alig van ember, ki egyszer-másszor nem káromolja ezt a világot és olyan sincs talán egy sem, ki egy ünfelelte pillanatban nem mondotta volna: miért élek? bár lenne már vége, hiszen odalenn már nem fáj semmi. Egyik azért mondja, mert már eleget élt, a másik mert eleget szenvedett, ez szenvedélyből, amaz gyengeségből, ez mert bizik és hisz a tulvilág élveiben, az bosszúból, türelmetlenségéből; van olyan, ki igazi életunságból beszél így és azt véli, hogy a meghalásban is csak a változatos-

... A tünő évek Arnyai között Igy jó felém az egykor itt Védél eltűnt boldog délután. De gyönyörűvel, könyveivel ujra, Sietve messze eltűnik. El az a nap, a lombok, a fák is, El a mélyes, rengeteg erdők, S a habzó, csörgő kis patak. Mindaz mi volt s mi még történhetett, Eltűnnek, messze szállanak!... De emlékszel a fájó dalra is, Mely a boldogság élvei között Meg-megriasztó szivedet, S keseregő rímeivel üldözött? Óh te azt nem felejtetted! Mindaz mit akkoron beszéltünk, Kéjnek, gyönyörnek édes dallama, És zord keservek hangjai Egész a siring kíséremek minket, Odáig fogjuk hallani; Mert hát szerelmünk itt reménytelen! De az a szép nap s boldog délután És a mélyes, rengeteg erdők, A vigan csörgő kis patak, A kis fáluska tornya, házai Eltűnnek, messze szállanak!
 Szigethy K.
Tünődés.
 Alig van ember, ki egyszer-másszor nem káromolja ezt a világot és olyan sincs talán egy sem, ki egy ünfelelte pillanatban nem mondotta volna: miért élek? bár lenne már vége, hiszen odalenn már nem fáj semmi. Egyik azért mondja, mert már eleget élt, a másik mert eleget szenvedett, ez szenvedélyből, amaz gyengeségből, ez mert bizik és hisz a tulvilág élveiben, az bosszúból, türelmetlenségéből; van olyan, ki igazi életunságból beszél így és azt véli, hogy a meghalásban is csak a változatos-

... A tünő évek Arnyai között Igy jó felém az egykor itt Védél eltűnt boldog délután. De gyönyörűvel, könyveivel ujra, Sietve messze eltűnik. El az a nap, a lombok, a fák is, El a mélyes, rengeteg erdők, S a habzó, csörgő kis patak. Mindaz mi volt s mi még történhetett, Eltűnnek, messze szállanak!... De emlékszel a fájó dalra is, Mely a boldogság élvei között Meg-megriasztó szivedet, S keseregő rímeivel üldözött? Óh te azt nem felejtetted! Mindaz mit akkoron beszéltünk, Kéjnek, gyönyörnek édes dallama, És zord keservek hangjai Egész a siring kíséremek minket, Odáig fogjuk hallani; Mert hát szerelmünk itt reménytelen! De az a szép nap s boldog délután És a mélyes, rengeteg erdők, A vigan csörgő kis patak, A kis fáluska tornya, házai Eltűnnek, messze szállanak!
 Szigethy K.
Tünődés.
 Alig van ember, ki egyszer-másszor nem káromolja ezt a világot és olyan sincs talán egy sem, ki egy ünfelelte pillanatban nem mondotta volna: miért élek? bár lenne már vége, hiszen odalenn már nem fáj semmi. Egyik azért mondja, mert már eleget élt, a másik mert eleget szenvedett, ez szenvedélyből, amaz gyengeségből, ez mert bizik és hisz a tulvilág élveiben, az bosszúból, türelmetlenségéből; van olyan, ki igazi életunságból beszél így és azt véli, hogy a meghalásban is csak a változatos-

